WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXIV. Ч. 216. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1958 ЦЕНТІВ 12 CENTS TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 216. VOL. LXV

ДЕМОКРАТИ ПЛЯНУЮТЬ ШИРОКУ ЛЕҐІСЛЯТИВНУ ПРОГРАМУ У 86-МУ КОНҐРЕСІ

Вашинґтон. — Провід демократичної партії випрацював широку і далекосяжну програму леґіслятивної діяльности 86-го Конґресу і готується здійснити її з допомогою демократичної більшости в Конґресі, що збереться дня 7-го січня 1959 р. Головними творцями і пляновиками цієї програми є два видатні тексаські демократичні діячі, які будуть провідниками 86-ого Конґресу на протязі двох найближчих років — сенатор Линдон Б. Джансон і Сем Рейбирн, дотеперішній і майбутній спікер Палати Репрезентантів. Випрацьована демократами леґіслятивна програма охоплює нові законопроєкти в справі праці і мешкального будівництва, допомогу для областей, поннятих депресією, проєкти земельної меліорації на Заході як теж перебудову цілої фармерської політики. Демократична програма передбачає також тіснішу співпрацю Конґресу в ділянці закордонної політики і в плянах дослідів і здобування міжплянетних просторів. Крім того демократичні провідники готуються виступити із плянами відновлення міст, широкого використання атомової енерґії для мирних цілей і відбудови економіки в загрожених депресією областях. Буде зактуалізована теж і справа законопроєкту про громадянські права, над якою тепер основно дискутують у відповідних партійних комісіях. Водночас із цим провід демократичної партії стоїть і перед деякими трудностями, бо у висліді останніх виборів дуже посилився вплив ліберальних кіл, що може привести до конфлікту а то й зудару між ліберальною фракцією і південними демократами, особливо ж у справі законопроєкту про громадянські права. У зв'язку із ситуацією, витвореною останніми виборами, у Вашинґтоні відбуваються теж наради республіканців над майбутньою тактикою республіканської партії в Конґресі. Була, як кажуть, присвячена цій справі теж і нарада през. Айзенгавера з віце-президентом Ніксоном, що відбулася в четвер 6-го листопада.

Випускають вже третю ракету довкола Місяця

Кокоа Біч, Флорида. — В п'ятницю вранці фахівці летунства пробували випустити вже третю з черги ракету, яка мала б долетіти до Місяця і там дістатися в його орбіту. Випущення цієї ракети мало відбутися між першою і другою годиною по півночі 7-го листопада, але хвиля холодного вітру перешкодила цьому, і тому цю пробу перекладено на пізніше. До випущення нового штучного місяця вживають ракети „Піонер", подібно як це було при попередніх пробах, але ця ракета є поліпшена. З новим сателітом вислати мають різні інструменти до дослідів інтензивности космічних променів. Окремий прилад мав би фотографувати другий бік Місяця, якого не видко з Землі. — Випущення ракети може відбутися в суботу 8-го листопада, або аж в понеділок 10-го листопада, коли Місяць є в корисному положенні до Землі.

Врятували летунів і науковців на пливучій кризі під Північним бігуном

Анкорадж, Аляска. — 7-го листопада вдалося врятувати американську наукову експедицію, яка від неділі, внаслідок сильного буревію, знайшлася на пливучій кризі у віддалі 300 миль від Північного бігуна. З Тюле, Ґренляндія, вислано два літаки, які мали знайти цю експедицію, що складалась з 12-ох летунів і 8-ох науковців, щоб врятувати їх. Науковці досліджували океан в околицях Арктики. Вони були на ледяному острові, але буря відірвала частину цієї величезної криги, і ціла ця експедиція знайшлася в небезпеці, бо була відтята від решти ледяного світу.

Передбачають подешевшання харчів у 1959 році

Вашинґтон. — Представник департаменту рільництва передбачає, що в 1959 році буде доволі харчів, і що вони будуть дешевші як в цьому році, хоч попит на харчі буде великий. Цього року буде досить індиків на „День Подяки" і на свято Різдва Христового. Більше як звичайно буде курей, свіжої городини, картопель, сухої фасолі, яблук та ростинної олії. Ці передбачення надруковані у періодичному виданні „Ди Нешенел Фуд Ситуейшен". і підкреслюється той факт, що господині вповні не відчують подешевшання харчів, бо від довшого часу панує тенденція зросту коштів продавання харчових продуктів. І так фармери дістали менші на 2,3 відсотки ціни за свої продукти, але харчі в крамницях не подешевшають цього року. Американці мають в 1959 році з'їсти по 157 фунтів так зв. червоного м'яса, на 5 фунтів більше як в 1958 році.

В АМЕРИЦІ

● **Лікар з Американського Товариства для Поборювання Пістряка, д-р Е. К. Геммонд,** ствердив, що лише незначне число курців перестає курити з остраху перед недугою пістряка легенів. З 333-ох курців, які перестали курити, тільки 6.3 відсотка признаилися, що зробили це з тої причини, а решта покинули курити тому, що від куреня у них боліла голова і дерло в горлі.

● **Якась невідома людина** пожартувала з кільканадцятьох мешканців Ст. Луїсу, Місурі, телефонуючи до них, що можуть купити у неї 25 долярових банкнотів лише за 95 долярів. Дехто з цих осіб звернувся до поліції, просячи поради, чи робити їм цей „бизнес", чи не можуть бути ці гроші підроблені або крадені. Поліція порадила їм помножити 25 через 2...

● **Населення містечка Бетел** у Коннектикаті від часу свого заснування, тобто впродовж 103-ох років, голосувало в більшості за республіканців. 4-го листопада ц. р. демократичний кандидат Рібікоф дістав у тому містечку 1,755 голосів, а його республіканський противник — тільки 1,217.

● **Управа федерального лісу** в горах Рови коло Ашвілу, Північна Каролайна, продала 12,950 бальзамічних ялин за $18,075.35, пересічно по $1.39 за ялинку. Минулого року продано 13,690 цих ялинок пересічно по $1.11.

● **Департамент рільництва** повідомляє, що в 1957 році в Арґентині кожна особа з'їдала пересічно 242 фунти м'яса, в Австралії — 223, Новій Зеляндії — 220, Уруґваї — 168, а в ЗДА — 159. Менше від цієї країни споживали м'яса такі країни: Данія — 142 фунти, Канада — 137, Англія — 134, Франція — 122 і Західня Німеччина — 107.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ТРІЮМФУВАЛА ТАКОЖ У ЖЕНЕВІ

Женева, Швайцарія. (М. Єреміїв) — Женева є не тільки місто міжнародне — головний центр европейського політичного руху — але також місто глибоко музичне, яке пишається не тільки своїми славними міжнародними конкурсами, на які з'їздяться молоді артисти з цілого майже світу, своїми концертами та музичними видавництвами, а також своєю суворою критикою, перед якою не раз тремтіли артисти світової слави. Було ж колись, уже півстоліття тому, що відомий на всю Европу музичний критик А. Мозер (м. і. знавець української музики) порадив Падеревському, з нагоди його концерту, змінити піяно на флейту. Ображений Падеревський в житті більше не завітав до Женеви, але Мозер і по сей день продовжує свою незалежну критику, не милуючи і найбільших світових артистів. Ми навели цей історичний анекдот для того, щоб підкреслити, що Женевою не можна легковажити, і що для того, щоб мати успіх в її концертових залях, необхідний дійсно високо мистецький рівень.

Україна пописувалася в Женеві не часто, але дуже добре. Після тріюмфальних концертів Української Республіканської Капелі з О. Кошицем (1919), відвідала її також „Ватра" з Туркевичем (1948), що було музичною подією, про яку ще й досі говорять у відповідних колах. Отже, з огляду на ці прецеденти, женевська музична публіка очікувала концерту українських бандуристів з деяким застереженням, яке виявилося зовсім неоправданим, бо вона влаштувала їм найсердечніше прийняття. Артисти, які знають із сумного досвіду, що в Женеві на концертах плескають лише кінчиками пальців, були б здивовані, побачивши залю „Вікторія Гол" у день концерту бандуристів.

Вже сам вихід на сцену найбільшої женевської концертової залі імпозантного хору в блискучих історичних строях, в надзвичайному порядку і дисципліні, трохи заскочив слухачів, які одразу відчули незвиклі їм симпатії до цих невідомих артистів. Але вже по двох номерах справа була вирішена, і публіка злилася в одно ціле з хором.

Супроти всіх женевських звичаїв, присутні не лише плескали в долоні та кричали, як несамовиті, але й — нечувана в Женеві річ! — так тупотіли ногами, що аж курява встала з підлоги. Після кожного номера викликали по декілька разів, не вгаваючи, аж поки дириґенти не згоджувалися повторити.

Критика цілком потвердила враження публіки, бо всі женевські щоденники одноголосно визнали виступ Капелі бандуристів за надзвичайну музичну подію. Вони спеціяльно підкреслюють, що йде тут не про штучне вивчення певних номерів, а про природну музикальність українського народу, про спеціяльність тембру як звучних тенорів, так і масивних октав, а також про дивовижну мелодійність бандур, „загальний звуковий ефект якихдійшов до непорівняного ступеня досконалости". („Журналь де Женев"). „Ля Сюіс" пише, що бандуристи нагадують співців лицарських часів і роблять „величне враження", в той час як „Кур'є де Женев" дивується нечуваному захопленню публіки, і просить хор ніколи не минати Женеви при дальших своїх об'їздах.

Ця опінія швайцарської критики цілковито поділяється й місцевими українськими знавцями, які одноголосно визнають, що маємо справу з визначним національним музичним явищем, і що такий хор може відживити й поставити на належну височінь українську національну пропаґанду поміж чужинцями, занедбану в останні роки українськими політичними колами в Европі. Очевидно, що для цього необхідно, щоб цей хор не спіткала сумна доля інших знаменитих українських ансамблів, і щоб він мав можливість продовжувати свою діяльність чимраз більше удосконалюючи своє мистецтво.

Щождо самого виконання — годі дати якісь поради, бо воно вже й тепер на дуже високому рівні. Особливо притягають симпатії публіки ві-

(Закінчення на стор. 2-ій)

Апеляційний суд проти депортації мадярських втікачів

Ню Йорк. — Апеляційний суд ЗДА 6-го листопада ц. р. вирішив, що мадярські втікачі, які прибули сюди в зв'язку з революцією в Мадярщині в 1956 році, стоять під охороною американської конституції, і тому не вільно їх депортувати без окремого переслухання. Це рішення підписали два судді Гаролд Р. Медіна і Стеррі Р. Вотерман, а третій суддя цього ж суду Лінард П. Мур противився такому ставленню справи і підтримав рішення судді нижчого суду Ірвінґа Р. Кафманна, який відмовився був застосувати конституцію цієї країни в користь одного з мадярських втікачів, який не мав візи на постійний побут в ЗДА. Більшість суддів вирішила, що до мадярських втікачів треба інакше відноситися, як до всіх інших чужинців тому, що їх було запрошено до прибуття до ЗДА, як це видно з промови президента Айзенгавера, який заявляв, що ця країна повинна прийняти цих втікачів.

● **Губернатор Аркенсо Орвел Е. Фобус** переміг свого республіканського противника більшістю 5.5 до 1. Фобус дістав 159,950 голосів, а республіканець Джордж В. Джансон 31,775.

Іван Ґонас обраний на Апеляційного Суддю Індіяни

Савт Бенд, Інд. — Суддя Іван Ґонас, відомий широко українській громаді з його „лемківського" виступу на останній конвенції УНСоюзу в Клівленді, на якій він був делеґатом, та з його змагання здобути кандидатуру на сенатора ЗДА, з якого він опісля зрезиґнував, був обраний у виборах 4-го листопада на суддю Стейтового Апеляційного Суду Індіяни. Суддя Ґонас, не зважаючи на свій відносно молодий вік, має за собою вже велику кар'єру публічної служби не тільки в своїм стейті, але і на міжнародному форумі. На останній конвенції УНСоюзу він радив що коли „робити будемо по-лемковську, то ще можемо навіть мати президента ЗДА".

Суддя Іван Ґонас

Суддя Ґонас одружений з Теодозією Бондер та має двох синів.

Ген. де Ґоль надав Черчилеві найвищий орден Франції

Париж. — 83-річний колишній англійський прем'єр Винстон Черчил дістав в минулий четвер 6 листопада ц. р. з рук французького прем'єра ген. Шарль де Ґоля Льотринґський хрест, офіційно званий Хрестом Побратимства і Визволення, найвище відзначення у Франції. Черчил спеціяльно приїхав для цієї цілі з півдня Франції, де перебуває на відпочинку. Часописи завважують, що на цій церемонії не було сліду колишніх дисонансів, які характеризували взаємини цих двох державних мужів під час останньої великої війни. Черчил сказав був свого часу, що „з усіх хрестів, що їх мушу нести, найважчий є хрест Льотринґський", натякнувши на трудну до співпраці вдачу ген. де Ґоля і його претенсії, як голови уряду і армії Франції на еміґрації. У четвер у Парижі ген. де Ґоль говорив про Черчила, як того мужа, щодо якого Франція „знає скільки йому завдячує", а Черчил назвав де Ґоля „символом сумління Франції та незламности її духа в трудноцах". Обидва державні мужі були очевидячки зворушені.

Французький прем'єр де Ґоль передає Черчиллові найвище французьке відзначення — Ордер Визволення.

Прем'єр Франції конферував з прем'єром Канади

Париж. — Французький прем'єр Шарль де Ґоль приймав обідом свого гостя, канадійського прем'єра Джона Діфенбейкера, і довго нараджувався з ним. Предметом наради були головно дві справи: економічні взаємини Канади з Францією і у зв'язку з цим проблеми Спільного західньо-европейського ринку, та справи Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО). До цих нарад прив'язують тим більше значення, що Діфенбейкер приїхав до Парижу просто з Лондону, де він відбував наради з англійськими керівними державними мужами. Канада — за твердженням французької преси — ставиться у принципі прихильно до суґестії генерала де Ґоля, щоб в НАТО заведено систему сильнішої політичної координації, щоб не було таких несподіванок для західніх союзників Америки з НАТО, як напр. вислання американських військ до Ливану та проголошення активної підтримки вільному Китаєві в обороні прибережних островів у протоці Формози — без попереднього відома членів НАТО. Однак Канада, як і ЗДА, буцім-то є проти конкретної пропозиції де Ґоля, щоб створити постійну тричленну дирекгорію в НАТО з ЗДА, Англії і Франції.

На кордоні Ізраїлю відбулась знову стрілянина

Єрусалим. — На кордоні Ізраїлю і колишньої Сирії, тепер Об'єднаної Арабської Республіки відбулась в минулий четвер 6 листопада завзята стрілянина, яку припинила щойно енерґійна інтервенція канадійського полковника Поля Бертранда, голови сирійсько - ізраїльської мішаної Комісії для справ перемир'я. Араби твердять, що Ізраїль увів у прикордонну смугу танки, з яких острілювано сирійську територію, а жиди оскаржують арабів, що ці стріляли з гамат. Безпосередня причина покищо докладно не відома, але загально вважають, що до цього нового „інциденту" прийшло головно внаслідку згущеної політичної атмосфери під впливом останньої пропаґандивної кампанії часописів і радіостацій з Єгипту і Сирії. Вони безупинно алярмують Середній Схід, що — мовляв — Ізраїль готовиться до наїзду на Йорданію. Жертв у людях внаслідку стрілянини, мабуть, не було, були тільки пошкоджені деякі будинки у прикордонній смузі.

Уряд в Іраку здавлює спроби революції

Лондон. — Англійська преса твердить, що арештування недавнього віце-прем'єра і міністра внутрішніх справ полковника Абдель Саляма Аріфа „за загрожування безпеці краю" — як про це повідомляв офіційний комунікат, було одним із актів уряду Абдуля ель-Кассема проти виразної спроби перевести проти нього державний замах. В Іраку заведено строгу цензуру, але за вістками, які напливли звідтіль до Лондону, переворот підготовляє націоналістична арабська політична партія Баат, яка з нагоди других роковин англьо-французького походу проти Єгипту зорганізувала вуличні демонстрації в Багдаді з популяризуванням гасла приступлення Іраку до федеративного зв'язку з Об'єднаною Арабською Республікою. У тому часі в Багдаді був єгипетський міністер освіти Камаль Еддін Гусейна, який приїхав ніби для затіснення культурних взаємин з Іраком.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **До міської і шкільної рад в Едмонтоні** (Канада) обрано під час виборів, що відбулися 15 жовтня ц. р., двох українських радних. До міської ради обрано д-ра В. Оробка, який одержав 9,745 голосів.

● **Д-р Ізидор Глинка,** збіжевий хемік у ляборaторії Серл Ґрейн Ко., відлетів 4 жовтня до Японії. Там він пробуде около п'ять тижнів, відвідуючи наукові лябораторії в японських університетах, і урядових установах у зв'язку зі збіжевими хемічними дослідами.

● **Платівки Є. Зарицької** будуть передавані в неділю, 9-го листопада ц. р. через радіостанцію, WBAI, 99, 5 Кс, „F. M." від год. 1.00 до 2.30 в пол.

● **Микола Височанський,** головний радний Союзу Українців Католиків „Провидіння" помер дня 31 жовтня ц. р., на 64-ому році життя в місті Олифант, Па. Покійний був родом із села Висоцьке Вижнє, пов. Турка н. Стрия.

● **о. Корнилій Пасічний, ЧСВВ,** іменований викладачем богословського факультету Оттавського Університету, Канада. Після богословських студій у Римі о. Пасічний продовжував студії філософії в Оттаві. Головною ділянкою його зацікавлення є томістична філософія. Новопризначений викладач Оттавського Університету є уродженцем Вінніпеґу. На священика був висвячений у Римі 1953 року.

ПОВЕДЕННЯ СОВЄТІВ МОЖЕ СПОНУКАТИ ЗДА ВІДНОВИТИ АТОМОВІ ВИБУХИ

Вашинґтон. — У зв'язку з совєтськими митарствами на Женевській конференції про припинення дальших експериментальних атомових вибухів, президент Айзенгавер мав уже в п'ятницю 7 ц. м. проголосити заяву з докладним з'ясуванням становища Америки — повідомлено з Білого Дому. У цій справі Президент нараджувався в минулий четвер з державним секретарем Дж. Ф. Доллесом, з заступником секретаря оборони Доналдом Кворлесом, з асистентом Доллеса в атомових справах Філіппом Фарлі та з Полем Фостером з державної Комісії Атомової Енерґії. Становище Президента таке, що З'єдинені Держави застерігають собі право продовжувати експериментальні вибухи атомової і водневої енерґії, якщо Совєти не погодяться на американську пропозицію — негайного припинення дальших атомових вибухів покищо на рік. Після року прийшло б продовження речинця, в залежності від того, чи в міжчасі виконано умову про встановлення контрольних пунктів, які виключили б таємне зламання договору і продовження крадькома атомових вибухів. Таку пропозицію Президент зробив ще 22 серпня ц. р., зазначивши в ній, що ЗДА припинять свої вибухи з днем 31 жовтня ц. р., себто з днем відкриття Женевської конференції. Совєти відкинули американську пропозицію напередодні Женевської конференції, настоюючи водночас в своїх нотах, потім на терені Об'єднаних Націй, а тепер в Женеві, щоб негайно відкликати „раз на все" атомові вибухи, незалежно від контрольної системи. Совєти зголосили в Женеві по цій лінії готовий проєкт договору. У відповідь Англія, в порозумінні з Америкою, зголосила документ про принципи щодо зведення контрольної системи. Англійський проєкт не узалежнює припинення атомових вибухів від заведення повної контрольної системи, тільки устійнює ступневе введення її. На самому початку річ іде про принцип щодо міжнародного характеру тієї контролі. Голова американської делеґації, Джеймс Водсворт, приєднався до виводів англійського голови делеґації, Дейвіда Ормсбі-Ґора. У Женеві відбулось уже в цій справі 5 засідань. Більшість часу присвячено вислухуванню довжелезних пропаґандивних арґументів Семьона Царапкіна в користь совєтського проєкту про негайне і ґенеральне відкликання дальших експериментів „по всі часи". ЗДА й Англія здають собі справу з світової публічної опінії, стривоженої радіяцією з атомових вибухів, і тому є також за припинення їх, але хочуть дістати від Совєтів згоду бодай на сам принцип контролі, що Москва не зламає і цього договору.

Тунісія оскаржує Францію у новій аґресії

Туніс. Туніський уряд оскаржив в офіційному комунікаті Францію, що два полки французької піхоти, підтримувані 42 танками, переступили альжирський кордон на територію Тунісії в обширі Калят-ес-Сенам. Туніський делеґат в Об'єднаних Націях заявив, що Тунісія опинилась „між двома імперіялізмами", маючи на увазі Францію і Об'єднану Арабську Республіку Нассера. Французьке командування в Альжирі заявило, що йому нічого не відомо про такий кордонний „інцидент". Міжнародні чинники прив'язують поважне політичне значення до тієї останньої туніської скарги, бо зона може послабити шанси на безпосередні французько-альжирські переговори. Якщо дійсно французьке військо загналось на туніську територію в погоні за альжирськими партизанами, то це вказувало б на активізацію боїв на терені Альжиру, всупереч твердженню французів, які заперечили вістки про будь-яку офензиву партизанів. Погіршення політичної атмосфери між французами й північно - африканськими арабами вплинуло теж на нехіть прихильних Франції альжирських мусульман кандидувати до нового французького парляменту. Коли б із цих виборів не вибрано авторитетної репрезентації Альжиру, зокрема його мусульманської більшости, то це був би удар по політиці де Ґоля.

У СВІТІ

● **У Швеції** велике схвилювання викликали недавні совєтські атомові вибухи в Арктиці. Внаслідок 8-ох таких вибухів, які занотовано від 20-го вересня ц. р., радіяція над Швецією збільшилась 5-кратно. Хоча державний шведський Дослідний інститут оборони запевнив офіційним комунікатом, що тільки дуже високі — понад 6 миль — повітряні простори насичені радіяцією, шведи таки дуже стурбовані. Швеція не належить до західнього бльоку держав, зберігає „невтральність" і „співіснує" з Совєтами.

● **Тодор Живков,** перший секретар Болгарської комуністичної партії, заявив наприкінці жовтня ц. р., що уряд Болгарії „мобілізуватиме народні маси" на земляні роботи заплановані в новій болгарській п'ятирічці. Ця п'ятирічка передбачає м. і. заводнення 1,482,000 акрів та „освоєння" 1,235,000 акрів неужитків. Болгари бояться, що „мобілізація робітничих кадрів" буде вестися так само, як у червоному Китаї, де людей забирають силою і тримають на становищі невільників.

● **„Фолькcштімме",** офіційний орган австрійської компартії, приніс вістку, що Бориса Пастернака не позбавлять совєтського громадянства і не проженуть з СССР. Очевидно, австрійські комуністи не зважилися б писати таке, якби не дістали на це дозволу чи навіть виразного наказу з Москви.

● **В англійській палаті лордів** у минулий вівторок уперше за 700-річну історію тієї установи залунав жіночий голос. Баронесса Елліо, що після недавно переведеної реформи стала одною з чотирьох досмертних членкинь палати лордів, виступила з першою промовою, яка тривала 18 хвилин і викликала загальні оплески приявних лордів.

● **На Мадярщині** відбудеться 16-го листопада ц. р. комедія парляментарних виборів. Проголошено вже єдиний список „кандидатів", очолюваний комуністичним прем'єром Яношем Кадаром. Між кандидатами є також три римо-католицькі духовники, що їх Ватикан екскомунікував за активну співпрацю з комуністичним режимом у справі розколювання Католицької Церкви на Мадярщині.

● **У Південно-Африканському Союзі** почали судити перших 130 муринок за „бунт" проти закону, що зобов'язує всіх мешканців тієї країни носити при собі особисті довідки з виказом їх віку, стану, раси і праці. Коло 2,000 жінок уже арештовано за бурхливі вуличні демонстрації проти цього припису.

● **Англійська Скотленд Ярд і американське ФБІ** спільно намагаються розкрити організаторів і припинити систематичне перепачковування пасажирів „зайцем" у великих трансатлянтійських кораблях. Виявлено, що за нелеґальний переїзд з Англії до ЗДА і назад люксусовими кораблями існує „такса" — дол. 28. Нормальний квиток на „Квін Елізабет" першої кляси туди й назад коштує дол. 764, а туристичною клясою дол. 361.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАЙБІЛЬШЕ НА ПОТРЕБУ

Кожна людська спільнота, як і кожна людина, якщо бажає добитись якогось успіху в житті, мусить мати відповідну ціль і відповідну позитивну програму змагання до неї. Інакше бо житиме з дня на день, а це вже не буде життя, тільки животіння. Ціль і програма, що повинні становити суть людського життя, нерозривно між собою зв'язані.

У нашій спільноті і в нашій громадській діяльності існують поважні причини, щоб пригадати ці основні й самозрозумілі правди. Бо коли спостерігати це життя і цю діяльність, набирається враження, що ми і нашу основну ціль втрачаємо щораз більше з-перед очей, і в нашій програмі змагання до неї нагадуємо мандрівку сліпого Оріона до сонця.

Справа вимагає конкретизації. Ми, як спільнота, маємо свою основну ціль, яка полягає у красномовно висловленій поетом „Україні в народів вольних колі". До цієї великої мети ми змагаємо разом з усім українським народом, хоч і не однаковими засобами, бо не в однакових умовинах живемо. Наш головний засіб — це всебічна допомога українському народові, зокрема, допомога поширюванням правди про Україну та здобуванням тією правдою симпатій і приятелів для української визвольної справи і українських справедливих аспірацій.

Це — наша ціль. Ми також знаємо, як до неї змагати: власне позитивним поширюванням правди про Україну, з одного боку, і боротьбою з поширюваною її ворогами неправдою — з другого. Твердимо, що в одному й другому випадку нам бракує конкретної, позитивної програми, бо, хоч ми чимало в цих відношеннях робимо, все ж таки робимо доривочно і відрухово, без уточненої системи і без необхідних в ній етапів, не крок за кроком, а скоками й шарпанням то в один, то в другий бік, часто починаючи нову акцію, не закінчивши або не маючи сили закінчити попередню.

Коли мова про поширювання правди про Україну, як один із головних засобів у нашому змаганні до мети, то ще таки найбільше систематики виявив Український Народний Союз своїми англомовними виданнями про Україну. Досі у цій системі появилось, крім припадкових видань, 12 книг, остання про гетьмана Івана Мазепу, які можна вважати за цикл інформації англомовного читача про головні ділянки й етапи українського розвитку і стану. Цим ми далеко не хочемо сказати, що той цикл, очікуваним доповненням якого має бути вже багато років і великим трудом та коштом підготовлювана до друку англомовна Енциклопедія Українознавства — вже завершений і досконалий. Навпаки, він є справді тільки початком, тільки першим пляновим проломанням чи навіть тільки надщербленням муру невігластва і ворожих брехонь. Проте, це не заперечує нашої тези про систему і програму, якої нам бракує в інших випадках.

Назвімо деякі речі поіменно. Свого часу одною з головних наших проблем у змаганнях за українську правду був непередрішенський Американський Комітет і таке ж вдержуване ним „Радіо Визволення". Це є американські, отже наші установи, в справі яких ми не тільки маємо право, але й повинні забирати голос. Ми його забирали, і з того нічого або не багато що вийшло. Сьогоднішній стан цієї справи свідчить радше про нашу капітуляцію, власне відступ з поля змагання за ту установу, що в теперішніх обставинах могла б і повинна бути одним із головних засобів у змаганнях до нашої мети.

Подібно мається справа і з урядовим „Голосом Америки". Правда, в останніх часах, коли почали скорочувати український відділ в тій інституції, ми дещо заворушились, але причиною й предметом того заворушення був головно стан посідання, а не його зміст і його вартість, чи пак безвартісність з таким змістом, як він має.

Для прикладу, назвімо ще один факт. В Америці тепер кожного дня появляється маса не тільки всілякої макулятури, але й ряд серйозних творів, що викривлюють правду і є неоціненною пропагандою для червоної Москви. Про будь-яку систему в нашій реакції на це взагалі не приходиться говорити, хоч колись були навіть конкретні пляни.

Довгої мови короткий сенс: нам усім, нашим центральним і місцевим інституціям і установам, як і кожному з нас потрібно конкретної позитивної програми. Інше діло, що всі програми будуть безвартісні, якщо у нас не буде досить доброї волі та завзяття для їх послідовного здійснювання. Що ж бо може вдіяти, наприклад, наш УККомітет навіть з найкращою програмою, як каса УНФонду порожня?! А цю головну програму, себто фонди на працю наших репрезентацій, можемо скласти тільки ми всі, американсько-українська спільнота!

ДАЛЬШІ НАСЛІДКИ ВИБОРІВ

У широкому світі, зокрема в Західній Европі, з вівтіркових виборів в Америці постало враження, що „програв Айзенгавер". Але закордонна преса не знає — і не може знати — які наслідки цієї прогри виявляться на внутрішній і закордонній політиці Америки. Одно не підлягає сумніву: грубо помиляється Москва, яка поспішила заявити в окремій радіопередачі і в комунікаті ТАСС'у свою радість, що „американські виборці висловили своє невдоволення агресивною закордонною політикою американського уряду та його реакційною внутрішньою політикою". Лідери демократичної більшости в Сенаті і Палаті Репрезентантів, сен. Линдон Джансон і конгресмен Сем Рейбирн, негайно заявили про свою готовість льояльної співпраці з Президентом, виключаючи всяку „відплату" з свого боку за гострі передвиборчі випади Президента проти демократів. Хто тільки сяк-так зорієнтований в американських відносинах і не хоче накручувати правди для цілей своєї пропаганди, той знає, що новий Конґрес ні на йоту не став „м'якший" супроти Совєтів, а — навпаки — маючи на увазі широкі американські настрої, закордонно-політичну полеміку з останньої передвиборчої кампанії та вибори в 1960 році, — цей новий Конґрес з демократичною більшістю напевне виявить ще радикальнішу поставу супроти Москви.

Взагалі не видно ніяких познак, щоб перемога демократів вплинула на зміну дальшої закордонної політики ЗДА. Зате вона напевно матиме глибші наслідки для внутрішньої політики. Сам президент Айзенгавер вказав на своїй пресовій конференції з минулої середи, наступного дня після виборів, що він передбачає труднощі в устійнюванні найближчого бюджету, бо між демократами є багато так званих „видатковців", які легко призначають бюджетові кредити, не журячись їх покриттям та долею валюти. Невідомо, чи здійсниться острах Президента, але напевно труднішa буде співпраця між Білим Домом і Конґресом, і трудніше буде згаданим двом демократичним лідерам керувати власною більшістю в Сенаті та в Палаті Репрезентантів, хоч би тому, що чим більший гурт, тим більше в ньому думок і течій. Не виключене, що Джансон і Рейбирн, консервативні демократи, матимуть клопіт з численними „лівими" співпартійцями, особливо з-посеред „новаків". Для республіканської меншости в Конґресі ситуація „випросталась" не тільки тому, що програ диктує скорченій меншості більшу сконсолідованість і здисциплінованість, але й тому, що в останніх виборах повної поразки зазнала так звана „стара ґвардія" Республіканської партії, яка просто зникла з рядів сенаторів і конґресменів. Звертають увагу, що з правого крила Республіканської партії залишився тільки один сен. Баррі Голдвотер з Арізони. Зате так звані ліберальні республіканці типу Айзенгавера скріпились двома перемогами: колишнього менаджера виборів Айзенгавера Ю. Скотта, що переміг у виборах до Палати Репрезентантів з Пенсилвенії тамошнього демократичного губернатора Джорджа М. Лідера, і перемогою ліберального республіканця Нелсона Рокфеллера на губернаторське становище в стейті Ню Йорк.

Ця остання подія набрала особливого значення, яке може виявитись у поважних наслідках в майбутній історії З'єдинених Держав. Нелсон Рокфеллер виграв більшістю півмільйона голосів і потягнув за собою весь республіканський список у стейті і місті Ню Йорку (з вийнятком одної позиції стейтового контролера), всупереч загальнокрайовій сильній демократичній стихії. Тому „Ню Йорк Таймс" називає в своєму післявиборчому коментарі Нелсона Рокфеллера „політичним феноменом", який протягом ночі став фігурою загальнокрайового значення і здобув першу морально-політичну позицію в цілій Республіканській партії. Тому всі американські часописи в один голос вказують на Нелсона Рокфеллера, як на республіканського кандидата у президентських виборах в 1960 році, дармащо він сам кількакратно підкреслив, що тими виборами „не зацікавлений", гадаючи відслужити повну каденцію на становищі нюйоркського губернатора. Однак, нема сумніву, що дотеперішній найповажніший республіканський кандидат на президента Ричард Ніксон зазнав подвійної поразки: і тому, що його персональна енергійна передвиборча кампанія не принесла користи Республіканській партії, і тому, що його власний, традиційно республіканський стейт Каліфорнія перейшов на сторону демократів. Мала потіха для Ніксона, що його співпартійний суперник з президентськими амбіціями, сен. Вільям Новленд, потерпів таку поразку, що взагалі зник з політичної арени. У цій ситуації логічно очі всіх республіканців звертаються в сторону Нелсона Рокфеллера. Інша річ, що вівтіркова величезна перемога демократів надзвичайно поменшує шанси будь-якого республіканського кандидата на нового мешканця Білого Дому.

Мудра американська конституція зробила кількатижневу перерву між виборами і відкриттям нового Конґресу. У цих найближчих кількох тижнях з'ясуються найважливіші проблеми співпраці республіканської адміністрації з демократичним Конґресом у різних ділянках внутрішньої і закордонної політики.

ЯК ПРОЩАТИСЯ...

Як прощатися, море, важко.
Я в далеку дорогу — путь.
Я туди, де цвітуть ромашки,
Де світанки в лісах встають.

Де схилились високі лози,
Воду п'ють із річної тьми,
Де зелені жолуддя — сльози
Ронить дуб на шляхи прямі.

Я поїду, а ти, як зараз,
Будеш пінить свою блакить.
Над тобою і сонце й хмари,
Чайка долі шукать летить.

Будеш ринути
в простір дальній,
Барви змінювати щомить,
І від мене слова прощальні
Покіль віку в собі носить.

ВАЛИНТИНА ТКАЧЕНКО

ПРОПАҐАНДА І ДІЙСНІСТЬ

Після довгих безуспішних „дипломатичних заходів" — меморандумів і авдієнцій у совєтській та польській амбасадах і навіть поїздок до Варшави й Москви — Лемківський Допомоговий Комітет, відновлений 31 березня 1957 року, добився несподіваних навіть для нього самого запросин від польського уряду прибути до Варшави для обговорення справи допомоги лемкам у Польщі.

Лемківський Допомоговий Комітет, очолюваний американським промисловцем лемківського походження п. Петром Гардим, і Лемко-Союз, що з його ініціятиви і під його патронатом постав згаданий комітет, прийняли одержане в липні ц. р. запрошення польського уряду і вже у вересні вислали до Варшави делеґацію, в склад якої увійшли — голова Лемко-Союзу пані Анна Ющак, голова Лемковського Реліфового Комітету п. Петро Гардий, і представник т. зв. карпатороссів в Америці, свящ. Роман Н. Саміло, секретар АРКСоюзу і редактор москвофільської „Правди", виданої „Обществом Русскіх Братств" у Филаделфії. Ця делеґація перебула в Польщі від 5 до 24 вересня і добилася навіть окремого договору, підписаного 9 вересня ц. р. з польським міністерством праці і суспільної опіки в справі „допомоги для лемків у Польщі" і опублікованого органом українського Суспільно-Культурного Товариства, варшавським „Нашим Словом" у числі з 5 жовтня ц. р.

Лемко-союзівські і карпаторуські органи у ЗДА представили підписання цього договору, як надзвичайне досягнення й успіх делеґації, очолюваної п. Гардим, мовляв, „наша делеґація прочистила атмосферу для лемков в Польщі, прорубала путь к возвращенію на Лемковщину тім, кто хочет возвращаться". Секретар АРК-Союзу і гол. редактор „Правди" о. Саміло доінформував навіть американську пресу, що делеґації повелося добитися підписання договору з польським урядом в справі ... переселення 200,000 лемків назад на Лемківщину...

Не всі ці інформації відповідають дійсності. В тексті 14-точкового договору, підписаного польським міністерством праці та сусп. опіки і Лемківським Допомог. Комітетом, немає ніже слова згадки чи навіть натяку на справу повороту лемків на відібрані їм землі. Увесь договір стосується тільки матеріяльної допомоги для „лемків, які проживають у народній Польщі", а також розподілу цієї допомоги. З конкретних заходів у рямцях цієї допомоги згадано тільки справу заснування „двох взірцевих лемківських сіл у повітах, в яких традиційно проживало лемківське населення", справу заснування „лемківського кооперативу хову овець і переробки вовни" і справу побудовання лікарні ім. д-ра С. Пижа в Вапеннім.

Не пішов польський уряд теж ні на ніякі вимоги Лемківського Допомогового Комітету в справі організації і розподілу між лемками зібраних у ЗДА фондів. В меморіялі, пересланому польському урядові представниками згаданого Комітету 15 жовтня 1957 року, Лемківський Допомоговий Комітет домагався створення в Польщі окремого Лемківського Комітету для зв'язку з лемками в ЗДА і для розподілу присиланої допомоги, права організувати окремі повітові й місцеві лемківські комітети і т. ін.. В підписаному у Варшаві 9 вересня ц. р. договорі делеґація американського Лемківського Допомогового Комітету мусіла погодитися на те, що „поділ поставок провадитиме Міністерство праці і суспільної опіки та його місцеві органи при участі суспільного чинника з-поміж лемківського населення". Отже делеґація згодилася, щоб у розділюванні допомоги головну й вирішну ролю відігравали польські офіційні чинники, бо ж хто знає комуністичну дійсність, розуміє прекрасно, що значить „участь суспільного чинника" в такій чи іншій урядовій акції.

Добилася делеґація Лемківського Допомогового Комітету підписання договору „в справі допомоги для лемків у Польщі" ще й за ціну резиґнації з найголовнішої вимоги свого меморандуму з 15 жовтня 1957 року, а саме вимоги уможливити „поворот наших братов до їх рідного краю і до своїх мастков на Лемковщині". Про це, як уже стверджено вище, в договорі немає ані слова. Не порушив цієї справи голова делеґації п. Гардий і в своєму інтерв'ю з представником Польської Аґенції Пресової, а, навпаки, всупереч існуючій дійсності, ствердив, що лемки на території західніх воєвідств „загосподарювалися і живуть значно краще, ніж жили попередньо на території Карпат". Цією своєю заявою п. Гардий апробував актуальну політику польського комуністичного уряду, який робить усе можливе, що припинити не тільки масовий, але й індивідуальний поворот лемків на рідні землі.

Якщо йде про саму справу допомоги лемкам у Польщі, то договір може й принесе деяку полегшу для деякої кількости лемківських родин, але в основному він вийде на користь польського уряду і звільнить його у великій мірі від уділювання урядової допомоги потребуючим — незабезпеченим ні мешкальними, ні господарськими будинками — лемкам, яких під сучасну пору, всупереч оптимізмові п. Гардого, самі польські офіційні чинники нараховують ще понад 5,000. У фінансових вигодах і користях, що їх дає польському урядові допомогова акція, організована Лемківським Допомоговим Комітетом у ЗДА треба шукати й головної причини того, чому польський уряд погодився раптом на приїзд делеґації цього комітету до Варшави і на підписання з нею окремого договору в справі допомоги для лемків у Польщі. Не можна ж забувати, що навіть на такій харитативній акції, як висилання посилок з харчами, одягом і ліками із ЗДА, польський уряд „заробляє" десятки мільйонів долярів річно. Безпосередні фінансові користі були і причиною того, чому польське міністерство так наполегливо обстоювало своє право диспонувати надсиланими матеріяльними засобами.

Наприкінці треба підкреслити, що договір, підписаний у Варшаві 9 вересня ц. р., бере до уваги тільки справу допомоги для самих лемків у Польщі, що їх нараховують під сучасну пору яких 200,000 осіб. Десятків тисяч інших українців у Польщі, нелемків — виселених також із своїх рідних земель з Надсяння, Холмщини і Підляшшя — цей договір не стосується.

ДЕЩО ДЛЯ ЗАВЗЯТИХ ЧИТАЧІВ

„Ви можете збільшити швидкість читання до тисячі слів на хвилину!"

Це твердження Квінта В. Герина, вишкільного старшини Морських Депо біля Великих Озер в Іллиной, витримане в стилі так добре знаного всім і всевладного сьогодні комерційного шарлатанства, можна було б збути легкою посмішкою і оправданим скепсисом або й іронією. Справді, невже ж і туди, в найтендітніші органи проростання людської думки й ідей вдереться скажений темп новітніх часів? Невже під тиском волі мозок людини спроможний перетравлювати відомості і враження наче отой герметичний горщик, що варить картоплю за дві хвилини?

Але твердження Квінта Герина сперте на студіях і дослідах багатьох університетів і каледжів, а тому варто йому приглянутися.

Отож досліди в Морській Школі біля Великих Озер виявили, що швидкість читання збільшилася в середньому на 45% після відповідного тренінґу. У деяких випадках курсанти збільшували швидкість читання з 300 слів на хвилину до 1000 по двадцяти вишкільних сеансах.

Що найбільше несподіване в цих дослідах — це твердження, що швидкість читання не зменшує розуміння й засвоєння тексту, а навіть, при деяких умовах, його збільшує. Пояснюють це тим, що швидке читання змушує до більшого скупчення уваги. Око в швидкому читанні схоплює з конечности угруповання слів у більших одиницях, як фрази, речення. А це сприяє кращому розумінню, поскільки думка виявляється не так у словах, як радше у реченнях і відступах.

При вправах у швидкому читанні рекомендується курсантам постановити собі, що швидке читання є їх метою. Далі змагати прочитати більше як одне слово за один погляд. Читаємо не тоді, коли око мандрує по тексті, але коли воно зупиняється. Чим більше разів око зупиняється, тим повільніше наше читання. Добрий читач прочитає газетний рядок трьома зупинками ока. Чотири зупинки ще добре. Більше зупинок уже недостатньо.

Читаючи, треба витворювати певний ритм у порусі очей. Цей ритм збільшує швидкість читання і зменшує втому очей. При читанні треба рухати тільки очима, а не водити, як дехто робить, усією головою, що викликає додаткову фізичну втому.

В швидкому читанні дуже перешкоджає звичка читати вголос. Хоч такий читач насправді не видає голосу, але, читаючи, він або рухає губами або оформлює слова в горлі.

При вправах у швидкому читанні добре читати з годинником перед собою. Наприклад, сторінка стандартної книжки має біля 300 слів. Якщо прочитуємо сторінку за одну хвилину, значить читаємо з швидкістю 300 слів на хвилину. А наскільки більше можемо прочитати?

Починати вправи треба з легкого матеріялу, як повісті, журнальні статті. Коли ж перед вами наукові підручники, повні нових слів і термінів, тоді зрозуміло, швидкість читання буде менша. Читання, — каже Квінт Герин, — наче їзда автом. Коли їхати стає трудновато, коли ми на дорозі незрозумілих слів і важких читацьких перехресть, тоді мусимо сповільнювати їзду і вважати на придорожні знаки. Коли ж матеріял легкий і ми на простій дорозі, тоді відкриймо її ще ширше перед собою і спробуймо, як швидко може йти.

Може справді доведеться змінити наше сакраментальне уявлення про солідне, повільне читання? Бо, справді, не багато побачиш, їдучи темпами чумацької валки по неозорих, чимраз ширших просторах новітньої літератури.

І. С-ій

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ТРІЮМФУВАЛА ТАКОЖ У ЖЕНЕВІ

(Закінчення зі стор. 1-шої)

ступи солістів з цілковито відмінними голосами — то дужчими, то слабшими, то драматичними, то ліричними, що надає хорові чисто народного, а не штучного характеру.

Але щодо репертуару, то він, без сумніву, може бути поліпшений в бігу праці. Так, наприк. „Херувимська" Бортнянського менше надається до концерту, а особливо в супроводі бандур, ніж старі українські канти „Страшний Суд", „св. Варвара" та інші. Варто було б також додати в пандан до чарівної „Ой ти, дівчино", стародавню, клясичну „Взяв би я бандуру", яку Кошиць, почувши в Римі у виконанні „Думки", вважав найліпшим твором цього жанру.

Припускаємо, що диригенти хору знають краще ніж критики, в який спосіб поліпшити репертуар, а тому, залишаючи це під їх розвагу, хочемо сказати ще про танцюристів „Орлика", до яких назагал критика і публіка поставилися, на жаль, значно холодніше. Газети пишуть що танцюристи не досягають кляси хору, і жалують за танцюристами Жарова. Інші відмічають, що вони „виконують чисто", але „без ентузіязму", необхідного для народних танців, а як хвалять, то головне — убрання.

Таке відношення Женеви до цього ансамблю можна хіба пояснити тим, що наколи за останніх 40 років було в тому місті всього три поважних українських хорових виступів, демонстрація українських танців була влаштовувана місцевими силами багато разів і один раз навіть у великому оперовому театрі.

На закінчення, прийдеться сказати, що матеріяльний успіх концерту, на жаль, був без порівняння слабший, ніж його артистичний успіх, а саме внаслідок відомих прикмет женевських театральних агентів. Не було зроблено у відповідному часі жадної реклями, навіть не було розліплено світлин капелі. На концерті програми передавали з рук до рук, бо їх не було й для половини публіки, на що скаржилися і критики. Сила осіб, а особливо з музичних та літературних кіл, гірко жалували другого дня, що нічого не знали про концерт. А тому треба тільки дивуватися, що все ж заля була виповнена принаймні на три чверті.

Одначе, у випадку другого заїзду і при нормальній реклямі одного концерту в Женеві буде замало.

А. Животко

„СВЯТА БЕРНАДЕТТА СУБІРУ"

(4)

Варто навести кілька діялогів. Один священик спитав Бернарду: „Чи Марія казала тобі, як дістатись до неба?" — „О, пан-отче, ми це й так добре знаємо, то пощо казати". Коли Бернарду спитали, чи то правда, що вона благословляє вервиці, вона відповіла: „Жінки не носять стихаря". Отже, мовляв, чого питаєте, тож благословляти може тільки священик. Коли люди просили Бернарду подарувати якийнебудь сувенір, вона казала: „Я не маю крамниці". На неї ходили дивитися у пансіонаті і сестри її виводили до людей. Бернарді це було неприємно, і одного разу вона сказала сестрам: „Чого ви мене показуєте як дивне звіря?" Якось люди оточили Бернарду, і деякі з них стали відривати шматочки з її одежі, кажучи: „Яка вона щаслива!" Бернарда сказала сестрі, що йшла поруч: „Які ідіоти!" Бували відповіді й простуваті, як от на недотепне питання — як було уложене покривало на голові Марії: „Як я могла це запам'ятати. Зробіть так, щоб вона з'явилась вам, і подивіться".

Розуміння своєї функції Бернарда виявила, коли їй показали світлину місця її видінь, вже упорядкованого із каплицею. Від неї сподівались радости із відтінком гордости й свідомости своєї заслуги, але реакція була несподівана, вона спитала: „Що ви робите з мітлою?" — „Замітаю, звичайно" — відповіла сестра. — „Так, а потім ставите її назад в кут. Оце і моя історія. Я задоволена і залишаюсь тут". Чи те „залишаюсь тут" значить, що Бернарді було запропоноване щось невідоме. Вона знала, свою функцію і казала не раз: „Моя зброя — молитись. Я можу тільки молитись і терпіти". Вже на схилі її життя добра ігуменя, наступниця Терези, спитала жартівливо хвору Бернарду, яка лежала в ліжку: „Що ти тут робиш, лінюшко?" — „Я працюю!" — „Ну і яка ж твоя праця?" — „Хворіння, люба мати!"

Це лише кілька прикладів, які вказують, що причин негативної оцінки Бернарди треба шукати не тільки у відсутності в неї здібностей теоретичних і практичних, але й в тому, що прийшла вона без віна і не могла його відробити через лихий стан здоров'я, у її низькім походженні і в тім, що від неї сподівались чогось надзвичайного. Одна послушниця, наприклад, дуже хотіла побачити візіонерку, але коли прийшла до монастиря, не могла її пізнати. Коли ж їй показали Бернарду, вона вигукнула з здивуванням і розчаруванням: „Як, ця!?" Це звичайна річ у житті. Люди утворюють собі образ, скажімо, поета чи героя, а потім розчаровуються і злостяться таки на особу, яка їх розчарувала. Так було із Бернардою. Багато натерпілась вона через те, що не була такою, якою хотіли її бачити...

Муки свого земного життя Бернарда приймала з покорою. Вона була певна, що це не марно, що за муки прийде нагорода. „Я мушу бути великою святою", — сказала вона раз. Над тим думала у своїй практиці вдосконалення, свої муки порівнювала з муками Христа і терпіння приймала у тім самім пляні — як викуплення за гріхи інших. Ніколи не просила позбавлення від терпінь у джерела, яке відкрила іншим. „Це не для мене" — казала. Приймала призначене їй на шляху до мети...

Після смерти Бернарди, що сталася 22 травня 1879 року, дозволено молитись коло її гробу, до якого з усіх сторін прибували прочани. Почало надходити багато листів із свідоцтвами оздоровлень і висловами волі про признання святости Бернарди.

Коли почали збирати матеріяли, особливих вчинків не вимагалось, треба було тільки довести чеснотність її життя. 1908 року встановлено еклезіястичний суд для слідства, а по закінченні його сесії заряджено ексгумацію. Тіло добре збереглось. Однак, війна перервала працю, яка відновилась тільки в 1917 році. Відбулось всього 203 засідання. Вислідний документ в 1920 році апробувала Конґреґація Віроісповідань, а в 1923 року Папа Пій XI опублікував декрет про героїчну природу чеснот Достойної Сестри Марії-Бернарди Субіру. З чудес вибрано два випадки вилікування, обидва вже по смерти Бернарди. Тіло її перенесено з каплиці св. Йосипа до головної церкви. 31 травня 1933 року в Ватикані прочитано декрет про апробацію чудес, а 2 липня видано останній декрет „Де Тутто", як кінцевий акт процесу, що розпочався 25 років перед тим. 8-го грудня в день свята Непорочного Зачаття того самого року відбулися в Римі урочистості в присутності родини Бернарди, черниць із Невру, десяти тисяч прочан і многотисячної маси народу. Папа проголосив формулу канонізації, в якій є такі слова „...для побудження (екзальтації) католицької віри і поширення християнської релігії". Новий титул Бернарди звучить — „Благословенна".

Мотиви канонізації не тільки видіння Бернарди, а також здібність творити чудеса і чеснотне життя за всіма встановленими Церквою правилами...

Щодо розв'язання конфлікту матері Терези і Бернарди отець Трошу заступає, очевидно, поставу Церкви. Не накладається на мати Терезу кари, бо її заслуги перед Церквою великі. Отже, за життя вона не розкаялась. Цей акт розкаяння отець Трошу переносить в сферу небесну. Там вона опам'яталась і мала навіть заступати справу Бернарди перед Богом. Людські пристрасті не переносяться за межі земного життя.

В цім ювілейнім році між прочанами до гробу Бернарди є немало українців, які складають перед ним свої молитви і за наш упосліджений, поневолений народ, за душі тисяч замучених і спасіння живих від панування духа темряви.

ОСІННЯ КАЗКА — ЛИСТОПАДОВЕ ЧИСЛО „ВЕСЕЛКИ"

Разом із останнім осіннім листячком прилине до дітей-читачів нове — листопадове число „Веселки".

Вступна ілюстрація Едварда Козака — сильветка січового стрільця на коні, яка ввижається дітям, зачитаним у славне минуле Рідного Краю, світлина загального виду на Львів, зворушливий вірш Романа Завадовича п. н. „Сорок літ" та настроєвий вірш Лесі Храпливої „У ті дні листопадові . . .", — пригадують малим читачам славну подію Листопадового Зриву, що мала місце у Львові сорок років тому.

Продовження цієї боротьби за волю України знайдуть діти в пригодах героїчного хлопця - партизана Михайлика. Остання частина цього оповідання пера М. Дмитренка з ілюстраціями В. Залуцького, надрукована саме в листопадовому числі „Веселки".

Настрій пізньої осени й передсмак зими в природі з надією на поворот радісної весни вносять вірші К. Перелісної „Осінній вітер" і Р. Завадовича „Співай мені пташко!". Про потребу лектури в довгі сльотні осінні вечори пригадує дітям вірш М. Маморського „Осінні казки", а в рубриці „Що читати" обговорені найголовніші книжкові видання, з якими дітям варто познайомитися.

У листопадовому числі „Веселки" менші діти з приємністю прочитають казочку „Ведмідь і зайчики" А. Гібш-К. Малицької з дотепними ілюстраціями Е. Козака, а народна казка „Гордий цар", зілюстрована М. Левицьким, буде інтересною лектурою для дітей всякого віку.

Образок із життя, переживань і пригод українських дітей в Австралії дає на підставі оповідання хлопця Г. Ч. (ілюстрації М. Дмитренка). Це одночасно природниче оповідання і до тієї самої ділянки належить вірш М. Щербака „Акваріюм" з ілюстрацією П. Холодного.

У числі продовжується „Щоденник школярки Мілочки" пера Г. Черінь в ілюстраційному оформленні Е. Козака, та пригоди Богути (Р. Завадович - П. Холодний).

В англійській частині скорочено подано казку про гордого царя й лекцію української граматики.

Листування з дітьми, загадки, рецензії на нові видання доповняють зміст листопадового числа, що багатством і різнородністю матеріялу не уступає двом попереднім по-вакаційним числам.

У числі поміщені твори тринадцяти авторів (шіснадцять окремих наголовків!), та п'яти ілюстраторів (16 текстових ілюстрацій і кілька заставок, кінцівок, фот.).

Ще одне св. Миколаївське число і з січнем 1959 р. „Веселка" зачне шостий рік своєї появи. Під час цьогорічної збірки на пресовий фонд громадянство не повинно забути і про дар для „Веселки" з нагоди закінченого 5-го року її життя.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Північна Дакота

МАНІФЕСТАЦІЯ В 25-ту РІЧНИЦЮ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

Широкий відгомін в американській пресі

Бажаючи віддати поклін мільйонам братів і сестер, які загинули мученичою голодовою смертю 25 літ тому на багатій і плодовитій Україні, з ініціятиви голови стейтової філії УККА скликано жалібно - маніфестаційні Збори на день 28-го вересня 1958 р. до міста Вилтон, Пів. Дакота, щоб сказати правду про большевицьке пекло на землі і про Голготу України.

Того дня перед полуднем в українській католицькій церкві відправлено Службу Божу в намірені українського народу. По Службі Божій громадяни Вилтону і делеґації з різних міст Півн. Дакоти зібралися в церковній залі для вислухання докладу про голод на Україні в 1932/33 рр., прийняття відповідних резолюцій, та долучити свій голос до протесту проти московських професійних убивників.

Маніфестаційні збори відкрив молитвою о. д-р Онуфрій Т. Ковальський, парох української католицької церкви в Вилтоні, П. Д., який очолював Комітет Маніфестації. Д-р Антін Жуковський, голова філії УККА, в короткій, змістовній доповіді представив трагедію українського народу, яка сталася 25 літ тому, а якої жертвою впали сім мільйонів дітей, жінок і мужчин від нечуваного в історії народів штучно зорганізованого комуністичною Москвою голоду на наших землях.

Д-р Жуковський повідомив присутніх, що він з кінцем липня ц. р. в імені стейтової філії УККА опрацював і вислав до всіх конгресменів і сенаторів з П. Дакоти і Монтани „Меморіял" про голод на Україні з відповідним листом, залучуючи кожному книжку „Ди Голгота оф Юкрейн". — Всі ці матеріяли конгресмен О. Круґер і сенатори В. Лянґер та М. Р. Юнг втягнули дня 14 і 15 серпня ц. р. до Конґресового протоколу з відповідним поясненням, і є вони відгуком в офіційних актах Конґресу ЗДА в 25-ліття голодової смерти мільйонів українців. В своєму слові до спікера Конґресу, 13-го серпня 1958 р., конґресмен Круґер заявив: „Пане Предсіднику, цей рік відзначує 40-ліття проголошення незалежности України. Він також згадує 25-роковини людської негуманности, виказаної сатанічним спричинником штучного голоду в Україні збоку неславних червоних гнобителів в 1932 - 33 рр. Було б добре для нашого народу прочитати факти, подані в залучених тут документах, що говорять про людську revольту проти насилля і невільництва".

Збори однодушно прийняли протестаційні резолюції, засуджуючи московсько - комуністичну тиранію як організатора й спричинника голоду на Україні! Резолюції відчитала п. Євдокія Міщенко, секретарка стейтової філії УККА, вона є одним з наочних свідків того злочину Москви над українським народом.

Повстанням із місць і однохвилинною мовчанкою вшановано ті мільйони неповинних жертв, та відспіванням українського і американського гимнів закінчено жалібну маніфестацію.

Збори доручили Екзекутиві філії УККА вислати ці резолюції з відповідними письмами до державного департаменту, та до губернатора П. Д. а Маніфестаційному Комітетові повідомити про наші збори американську пресу. Тому о. д-р О. Т. Ковальський, особисто відбув інтервю з представником Юнайтед Пресс і доручив американ. пресі принят протестаційні резолюції, а головно матеріяли з Конґресового рекорду і інтерпретації конґресменів та сенаторів про голод на Україні. — Дійсно вже 1-го жовтня ц. р. вся американська преса в цілім стейті, також деякі тижневики принесли відомості про збори а головно про 25-ліття трагедії України під заг. „Українці обвинувачують Росію", покликуючися на Конґресовий рекорд з 14-го серпня і пояснення О. Круґера — конґресмена з Півн. Дакоти.

А. Нестюк

З наших буднів

ПРИГАДКИ НА ЛИСТОПАД

Звернув мені увагу мій начальний, що годилося б написати для народу пригадки на місяць листопад, так само, як були написані на жовтень.

Заввага слушна і на часі. Отже на перший „штих" пригадую, що сьогодні, в суботу, є українська програма на Міжнародній Жіночій Виставці, яку, звичайна річ, обов'язково треба відвідати.

Сказав раз глибоку мудрість достойний Євген Маланюк, що у найтяжчих моментах нашої історії рятували нас — наші жінки.

Те, що він пророк, збувається, можна сказати, на наших очах. А хто ж тепер розносить славу українського імени по широкій американській землі, як не наша прекрасна (у всіх деменсіях!) землячка, пані Євгенія Зарицька?.. Недавно захоплювалась її появою і співом Метрополія, сьогодні ж буде мати цю вийняткову приємність сусіднє село, Филаделфія. А потім Шикаго, Клівленд, Дітройт і Торонто.

Ой, хотів би я мати стільки долярів підвишки своєї „пейди", скільки пишних рож дістала і дістане пані Євгенія від захопленої публіки! А при ній уже перепаде неодин вазонок проф. Р. Савицькому, хоч професор напевно не мав би нічого проти того, якби йому, замість квіточок, піднесли якийсь добрий коняк . . .

Ну, звичайна річ, цього не треба нікому пригадувати, що львівські ювілеї продовжуються. До звеличення річниці Великого Листопада хочуть теж причинитись наші Ветеринарі (не помішати з Ветеранами, як часто буває!). Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів в Америці (Відділ Схід) пригадало собі, що 48 років тому постав у Львові славний колись Хор Ветеринарії „Ватра", ну, і з тієї нагоди влаштовує сьогодні, 8-го листопада, Товариську Зустріч і перші свої Вечерниці в залях Українського Народного Дому.

Як говоримо про наших ветеринарних лікарів, то не можна поминути мовчанкою найславнішого ветеринаря на світі, д-ра Саса-Яворського, що має бути почесним гостем Зустрічі. Думаю, що зможе вирватись з Луїзіяни та приїхати, бо вже зробив там вибори, і хоч його, цим разом, не вибрали за губернатора, то за чотири роки вже він від цього не викрутиться!

Хоч ми при львівських ювілеях, так дозвольте зробити вийняток і згадати тут про ювілей одного славного тернопільця: головного касира УНСоюзу, п. Романа Слободяна. 42-ліття громадської праці того, одного з найстарших союзових ветеранів (не помішати з ветеринарами!) вшанує місто Слободзянтавн (або Елизабет) святочним бенкетом, у суботу, 15-го листопада.

Тож ще сьогодні і потверезому заявляю, що на бенкеті я заспіваю пану Слободянові спеціяльне „Многая літа" за те, що він є „ґуд спорт", як кажуть американці, — любить і розуміє жарти, і ніколи не сказав мені пів кривого слова, коли ми протягнули його в „Лисі Микиті" . . . І хоч пан Слободян завжди називає мене „Керничний" і бере за когось з Настасова, то я, з нагоди ювілею, це йому прощаю, і бажаю собі самому так знаменито „триматися" при 50-ти роках, як наш Ювілят виглядає собі, нівроку, коло сімдесятоки!

Покищо — стільки пригадок на місяць листопад, а „дальший тяг наступить". **Ікер.**

● Індекс цін на товари щоденного вжитку в Канаді у вересні ц. р. збільшився на 0.4 відсотка і становив 1-го жовтня ц. р. 126.00 відсотків. Для порівняння треба зазначити, що індекс цін того самого дня 1957 року виносив 123.4 відсотка, це значить на 23.4 відсотка більше як в 1949 р., коли він виносив 100.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

Потрібно
СУПЕРІНТЕНДЕНТА
2¼ гарних кімнат.
Газове огрівання.
Charles CARROLL, Law Office
31 St. Mark's Place, NYC
Between 9-11 A.M.

РОЗШУКИ

Мама пошукує сина
ВАСИЛЯ КАЧМАРЧИКА,
родом з Лелковині, село Дашниця, пов. Ясло, якого забрали були німці на працю до Німеччини і від 1940 р. немає про нього жадної вістки. Хто знав би про нього, прошу писати на адресу його тети:
Tillie SUDYK
62 Grove Street, Singac, N. J.

Хто знав би щонебудь про мою сестру ПАЗЮ БЕРЕЖАНСЬКУ зі села Ясінь, пов. Ліське, а котра по приїзді до Америки перебувала в Пітсбурґу, Па., нехай зволить повідомити:
Катерину БУТРИЙ
459 So. Verona Street
Bethlehem, Pa.

MISCELLANEOUS

ПЕЧАТКИ
різного рода
в різних мовах
— виробляє —
Roman IWANYCKYJ
1726 Park View Ave.
Bronx 61, N. Y.
Телефонувати:
вдень — GR 7-0729
пізно вечером — SY 2-9437
Нащо тратити час на писання адрес?
Замовляти:
„АРКА", „СУРМА"
або на повищу адресу.
ПЕЧАТКА: 3 лінії у двох інчах — $ 1.60
ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

ГРИБИ
Імпортовані
з ПОЛЬЩІ і РОСІЇ.
Різні — Цілі — В частинах
Приступні ціни.
KIRSCH MUSHROOM
168 Rivington St., NYC.
Tel.: GR 3-5393

John RUDLOWSKI
246 East 5th Street
N. Y. C.
Виконую всі
МАЛЯРСЬКІ РОБОТИ
в середині мешкань та пивниці.
Ремонтую осівші стелі, стіни та ін.
Telephone:
SP 7-1936 and AL 4-5746

STEINWAY LODGE
Restaurant of Distinction
Приватні прийняття до 200 осіб у величавій залі дзеркал. Весільні прийняття наша спеціяльність. Недільний обід від 1-8 п. п. від — $3.00. Замовлення на Тенксґівінґ і Різдво вже тепер — $3.25.
18-34 (Foot of) Steinway St.
ASTORIA, L. I.
Tel.: AS 8-9813

Близько 100 років чесної обслуги.
BURNS BROS
BROOKLYN, N. Y.
- Олива до огрівання
- Вугілля
- Печі на оливу

Tel.: GLenmore 6-6500

ОЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС

СПЕЦІЯЛЬНІ
ПАЧКИ на РІЗДВО
до всіх країн
ЕВРОПИ й АЗІЇ

Пачка Н $ 28.40
5 фт. шинки без костей. 5 фт. сметанкового масла. 5 фт. чистого смальцю. 5. фт. цукру.

Спеціяльна N. 3 $ 32.83
1000 g. найліпшої Бразилійської кави. 1000 g. Голляндського какао. 1000 g. чистого смальцю. 1000 g. сметанк. масла. 3000 g. цукру. 250 g. цейльонського чаю. 500 g. голляндської шоколяди. 500 g. сира 45% товщу. 1000 g. рижу. 500 g. сушених пічеців. 200 американських папіросів.

Спеціяльна для жінок $ 76.20
3½ ярда 100% вовняної матерії на плащ. 3 ярди 100% вовн. матерії на жіночий костюм. 6 ярдів відповідної підшивки-рейон. 3 ярди 100% вовни на суконку. 8 ярдів рейону на суконки і блюзки. 8 ярдів перкалю на літні суконки і блюзки.

ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ, Є ДЛЯ ВАС ВАРТОСТИ. 50 центів.

Витніть його і залучіть з Вашим замовленням до нас і можете відтягнути 50¢ від ціни.

Жадайте наших повних каталогів на пачки-дарунки і ліки.

Ми є керівна фірма у пересилці ГРОШЕЙ до краю, по спеціяльній ставці 10 рублів за доляра. Прошу довідатись.

GRAMERCY
— DEPT. S
744 Broad Street
NEWARK 2, N. J.
Дозволено і забезпечено.

RESTAURANT

GRIPSHOLM
RESTAURANT
324 East 57th Street, N. Y.
Найліпше шведське
SMORGASBORD
Перекуски — Коктейлі — Обіди
Відкрито: кожного дня.

REAL ESTATE

БУДИНКИ на ПРОДАЖ
у БРУКЛИНІ
2-род., ціна $ 22,000, готівки $ 5,000.
8-род., рент — $ 5,500, ціна — $ 25,000, готівки — $ 5,000.
Будинки в доброму стані, в гарній секції.
Дзвонити: PR 2-2323
Mohylyn

FARMS FOR SALE

ПРОДАЖ
ІЗ ВТРАТОЮ!
Вдова ПРОДАЄ
ФАРМУ
близько рос. церкви.
Влаштування на 4 тисячі курей, 7 акрів, новий 4-кімнатний дім і ґараж.
A. SEWATCH
Alexander Avenue
R. D. 2 Lakewood, N. J.
LAkewood 6-2784

MISCELLANEOUS

Не чекайте аж Вам забракне! Зробіть запас вже тепер на неділю. Доставляємо даром!
Hempstead і Околиця.
Телеф.: IVanhoe 3-1888
WALTER PODBIELSKI
LIQUOR STORE
Всі популярні марки. Заграничні і домашні лікери, вина.
141 Westbury Blvd.
Hempstead, L. I.

FIORE'S — свіжо видобуте з копальні „Синє вугілля". Найбільший вугілевий склад в місті. Одна величина — докладно вмите. Дає довше тривале тепло. На бажання забезпечений бюджетовий плян.
FIORE BROS., 40 La Salle St.
Staten Island 3, N. Y.
Gibraltar 2-5900

ВПЕВНІТЬСЯ,
що Ваша
ДАРУНОК-ПОСИЛКА
до КРАЮ є
100% забезпечена

Коли висилаєте свій пакунок впевніться, що висилаєте його через авторизовану фірму і вимагайте доказу забезпечення.

Це є у Вашому найліпшому інтересі посилати через відповідальну фірму, яка є в бизнесі понад 25 років. Ми гордимося нашою ввічливою, доброю, уважною і скорою обслугою.

Пакунки одержані поштою, полагоджується і висилається рахунок до 24-ох годин.

Зайдіть до одного з наших бюр і жадайте, щоб керівник показав Вам посвідчені відбитки нашої забезпеченевої поліси "from Door to Door".

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

Пишіть або телефонуйте за найновішим інформаційним каталогом.

716 Walnut Street
PHILADELPHIA 6, Pa.
Tel.: WAlnut 5-3455

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel.: LYceum 5-0900

4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
Tel.: FRontier 6-6399

1313 Addison Rd.
Cor. Superior Ave.
& E. 71st Street
Cleveland 3, Ohio
Tel.: UTah 1-0807

390 West Broadway.
So. Boston 27, Mass.
Tel.: ANdrew 8-8764

6446 Michigan Ave.
Detroit 10, Michigan
Tel.: TAshmoo 5-7560

683 Hudson Ave.
Rochester, N. Y.
Tel.: BAker 5-5923

263 Market Street
Newark 2, N. J.
Tel.: MArket 3-1968

346 — 3rd Ave.
Pittsburgh 22, Pa.
Tel.: GRant 1-3712

Посмертні Згадки

ЯКІВ МАЛИК, член Б-ва св. Володимира, Відд. 130 УН-Союзу в Ню Йорку, помер 5-го листопада 1958 р. Покійний народився 1887 р. в селі Новошини, пов. Долина, Зах. Україна. Залишив у глибокому смутку сина Юрія і дві заміжні доньки — Олену і Марію та зятя М. Наконечного. Похорон відбудеться в понеділок, 10-го листопада 1958 року, о год. 9:00 ранку, з похоронного заведення П. Яреми і церкви св. Юрія. Члени Відділу, які не працюють, повинні взяти участь у Похороні і віддати цим останню прислугу Покійному. — Вічна Йому Пам'ять.

М. Коваль, секр.

MISCELLANEOUS

BACZEWSKI
ДОБІРНІ
ПОЛЬСЬКІ НАПИТКИ
знову до набуття

Ялівцівка
Контушівка
Кмінківка
Афиняк
Сливовиця
Горівка чиста
Жубрівка
Вишняк

Одинокий імпортер
в ЗДА
Tower Eximpo, INC.
70-02 Cypress Hills St.
RIDGEWOOD 27, N. Y.
Tel.: VAndyke 1-0510
В НЮ ДЖЕРЗІ телеф.:
BOLLER BEVERAGES Inc.
ELizabeth 5-6800.

МАРІЮ КАЛЛЯС ЗВІЛЬНИЛИ З МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОПЕРИ

Ню Йорк. — Директор Метрополітальної опери Рудольф Бінґ повідомив славну співачку Марію Каллас, що звільняє її з праці в опері. Марія Каллас була тоді в Далласі, Тексас, і заявила, що це є для неї несподіванкою, хоч вона не могла співати в ті дні, в які повинна була це робити, згідно з контрактом. Бінґ звільнив співачку за те, що „порушила умови контракту".

MISCELLANEOUS

HALLETT & HALLETT
ДИРЕКТОРИ
Похоронного Заведення
від 1854
HALLETT HOMESTEAD
147th St. and Northern Blvd.
FLUSHING
Howard L. Hallett, Lic. Mgr.
Wesley Hallett, Treasurer
FLushing 9-0062

СКОРО — ЛЕГКО — НАЙЛІПШЕ
ГРОШІ ДО КРАЮ
10 рублів — за $ 1.00
Оплата $ 5.00 за пересилку до $ 50.00
Експресова достава до 2-ох тижнів.
ПОВНА ҐАРАНТІЯ.
ПОСВІДКИ ОДЕРЖАННЯ.
GRAMERCY
744 Broad Street
NEWARK 2, N. J., USA
Дозволено і забезпечено Департаментом Банків.

Mercury
PARCEL & TRADING CO.
80 East 7th Street
NEW YORK CITY 3, N. Y.
Tel.: ORegon 4-3930

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи
ФАХОВО — СОЛІДНО — СКОРО.
ВИСИЛКУ І МИТО ПЛАТИТЬСЯ ТУТ.
Летунською поштою до 8-10 днів.
Маємо на складі ГУРТОМ і ДЕТАЛІЧНО такі товари: ШКІРУ м'яку і тверду — ХУСТКИ швайцарські, японські, арґентинські та інші. — МАТЕРІЯЛИ вовняні імпортовані і місцеві — ПОЛОТНА — ВСИПИ — ОКСАМИТИ СТРУКСИ та ін. — МАШИНКИ до стриження — БРИТВИ та НОЖИЦІ — також німецькі ДІЯМАНТИ до різання скла у великому виборі.
— ЦІНИ НИЗЬКІ —
Крамниця відкрита:
ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 8-ої вечора,
у НЕДІЛЮ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.

ПАЧКИ до всіх країн Европи
без МИТА...
ВИСИЛАЄМО — ХАРЧІ, ОДЯГ, ВЗУТТЯ, МАШИНИ, АКОРДЕОНИ і багато інших речей.
НАЙНОВІШІ ЛІКИ
Найнижчі ціни. — На бажання висилаємо каталоги.
Також ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ.
S. DZIAKIEWICZ AGENCY
860 So. Broad Street TRENTON 10, N. J.
Телеф.: EX 4-9559
Бюро відкрите ЩОДЕННО — до год. 6-ої веч.
в СУБОТИ — до год. 3-ої по пол.

● Йорданський король Гуссейн, його прем'єр Самір ель Ріфай і шеф штабу армії ген. Гафіз Маялі вилетіли до порту Акаби над Червоним морем, звідки від'їздили останні частини англійського війська, які врятували влітку цього року Йорданію від упадку. В Йорданії і в Ливані нема вже ні одного англійського та американського вояка.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
ШКІЛЬНЕ ПРИЛАДДЯ

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!

3¼% РІЧНО
кредитоване,
або платне
2 рази в рік.

ПОЧАВШИ 1-го СІЧНЯ 1958 р.

- Ощадності, забезпечені до $ 10,000
- Гроші, одержані до 15-го листопада, будуть процентувати нові дивіденди, від 1-го листопада.
- Радо приймаємо нові конта, від $ 1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

Цей цінник Різдвяних Споживчих артикулів — прошу витяти і зберегти.

GRamercy 5-9740
"ORBIT BUREAU"
306 E. 9th STREET NEW YORK 3, N. Y.

ПАЧКИ СПОЖИВЧІ на РІЗДВЯНІ СВЯТА
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ і АЗІЇ.
Ось взірець поодиноких артикулів і їх ціни, разом із митом.
ДОВІЛЬНИЙ ВИБІР ТОВАРІВ.

Мука 5 ф.	$ 0.70	Шоколяда 1 ф.	$ 1.45	Пор. ваніл. 4½ ун.	$ 0.35
Цукор 5 ф.	$ 0.86	Чай 4 унції	$ 0.58	Ванілія 1 ліска	$ 0.26
Риж 5 ф.	$ 1.20	Какао 1 ф.	$ 1.50	Міґдали 1 ф.	$ 1.60
Масло 2 ф.	$ 1.80	Шинка 3 ф.	$ 4.25	Оріхи 1 ф.	$ 0.70
Смалець 2 ф.	$ 1.22	Шинка 11 ф.	$ 14.50	Фіґи і дакт., п. 9 у.	$ 0.25
Олива 1 ф.	$ 1.25	Порошок до печива	$ 0.20	Родзинки 1 ф.	$ 0.38

Поштова оплата пачки 11 ф. — $ 4.80; 22 ф. — $ 6.65
Поштова оплата пачки 33 ф. — $ 8.40; 44 ф. — $ 10.05
Оплата маніпуляційна при двох перших пачках .... $ 6.50
Оплата маніпуляційна при двох тяжчих .... $ 8.50
Достава від 4-6 тижнів — Виконуємо листовні замовлення!
СПІШІТЬ ІЗ ЗАМОВЛЕННЯМ НА РІЗДВЯНІ СВЯТА!

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
Користуйтесь услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the USSR)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
НАШІ ВІДДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877	141 Second Ave. N. Y. C. Tel.: GR 5-7430	132 Franklin Ave. HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724 Mgr. Я. Тростянецький	332 Fillmore Ave. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3980	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878	308 W. Fourth St. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040

По всі запити, що відносяться до висилки пакунків Вашим Рідним і Друзям, звертайтесь до наших досвідчених, ввічливих і уважливих керівників, які радо дадуть Вам всі необхідні інформації.

Обдаруйте своїх Близьких і Рідних — ПОСИЛКОЮ — на РІЗДВО І НОВИЙ РІК!

Наша велика фірма користується довір'ям тисячів задоволених клієнтів, ґарантує на 100% доставу кожної посилки.

Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).

В крамницях вибір першоклясних харчових продуктів, мануфактурних виробів, шкіри, хусток на голову, взуття, годинників і т. п., по дуже низьких цінах.

Затямте, що ми є спеціялісти у всьому, що відноситься до висилки пакунків.

На осінь! На зиму!
НАЙКРАЩУ
ЧОЛОВІЧУ ҐАЛЯНТЕРІЮ
виберете в
DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Mark's Place NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евенями).

МАЄ НА СКЛАДІ великий вибір осінніх і зимових КАПЕЛЮХІВ від $ 4.95 та більше. Маємо також великий вибір ФІЛЬЦОВИХ ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ, імпортованих з Італії, найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхи — KNOX.

Кожний капелюх ґарантований. — Куплений у нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ, 100% cotton, знаної марки "JAY SON". Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, імпортовані СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші зимові речі.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
— ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ. —
Слухайте нашої радіопередачі кожної суботи на українській програмі Р. МАРИНОВИЧА.
Отворено щоденно до год. 8-ої веч. — в суботи до 10-ої веч.

Поспішіть вислати Рідним і Друзям ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
Найбільш відповідальна фірма ВИСИЛКИ ПАЧОК до всіх країн Европи і других
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave., (cor. Lincoln Place.) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.

Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Достава пачок ґарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка забезпечена. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости по уміркованих цінах.

Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включаючи НЕДІЛІ від 9-ої рано до 6-ої веч., в СУБОТИ: від 9-ої рано до 4-ої по пол.

Бюро в НЮ ЙОРКУ при 2-ій Еве. відкрите кожної суботи і неділі: 9 рано до 4 п. п.
Бюро в НЮАРКУ відкрите тепер в НЕДІЛІ — від 9-ої рано до 6-ої по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Avenue, DETROIT 12, Mich. TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street, PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue, HARTFORD, Conn. CHapel 7-5164	121 S. Vermont Street LOS ANGELES, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 Ashland Avenue, CHICAGO 23, Ill. HUmbold 6-2818

Asbach Uralt
Добрий КОНЯК
з над Рейну
5 years old 80° proof
German Distilleries Ltd.
175 Riverside Drive, N.Y. 24 N.Y.

АРТРЕТИЗМ

Нормальна рука

Досліди в SPEARS відкрили двері для видужання тисячам тих хворих, що вже не мали ніякої надії на поміч у їх артретичних і ревматичних болях.

Якщо ВИ заінтересовані в цьому лікуванні, що допомогло вже так багато людям в їх болю і окаліченні, зверніться листовно до нас за відповідною безплатною літературою та відвідайте Вашого місцевого лікаря - хіропрактора.

Артретична рука

Spears Chiropractic Hospital, Dept. B-102, Denver 20, Colo.

MISCELLANEOUS

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх.
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568